

Årsplan Engmark barnehage

2025 - 2026

Innhold

Innledning	4
Barnehagens samfunnsmandat	4
Rammeplan for barnehagen	4
Kommunikasjon, språk og tekst.	5
Kropp, bevegelse, mat og helse.....	5
Kunst kultur og kreativitet.	5
Natur, miljø og teknologi.....	5
Antall, rom og form.	5
Etikk, religion og filosofi.	5
Nærmiljø og samfunn	5
Barnehagens pedagogiske grunnsyn	6
Mestring	6
Opplevelser	6
Lek / læring	6
Leken er barnets hovedaktivitet.	7
Inkludering og mangfold	7
Medvirkning	8
Bevegelse/ helse /Kosthold	9
Tilvenning/tilknytning.....	10
Trygt og godt barnehagemiljø	11
Progresjon i barnehagetilbudet.....	11
«Musungan»	11
«Ekorningen»	12
«Revungan»	12
«Ørningen»	12
«Elgungan»	12
Innhold i barnehagen	13
Årskalender	13
Årets hovedtema: Natur og miljø	14
Aldersinndelte grupper	14
Turer i og utenfor barnehagen.....	14
Kroppen.....	15
Lavvouker	15
Kosthold og måltider i barnehagen	15

Miljøvern.....	15
Vinter, advent og jul	16
Advent i barnehagen.....	16
Barns medvirkning.....	16
Bursdag.....	17
Overganger	17
Overgang fra hjem til barnehage	17
Overgang mellom avdelinger	17
Overgang mellom barnehager.....	17
Overgang fra barnehage til skole/SFO	17
Kommunikasjon	18
Smittsomme sykdommer.....	18
Trafikksikker barnehage	18
Praksisbarnehage.....	18
Om Barnehagen	19
Kontaktinfo	19
Åpningstider	19
Åpningstider julen 2025	19
Samarbeidsutvalg (SU)	20
Personalets representanter	20
Foreldrenes representanter	20

Innledning

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagens samfunnsmandat er gitt i barnehagelovens § 1

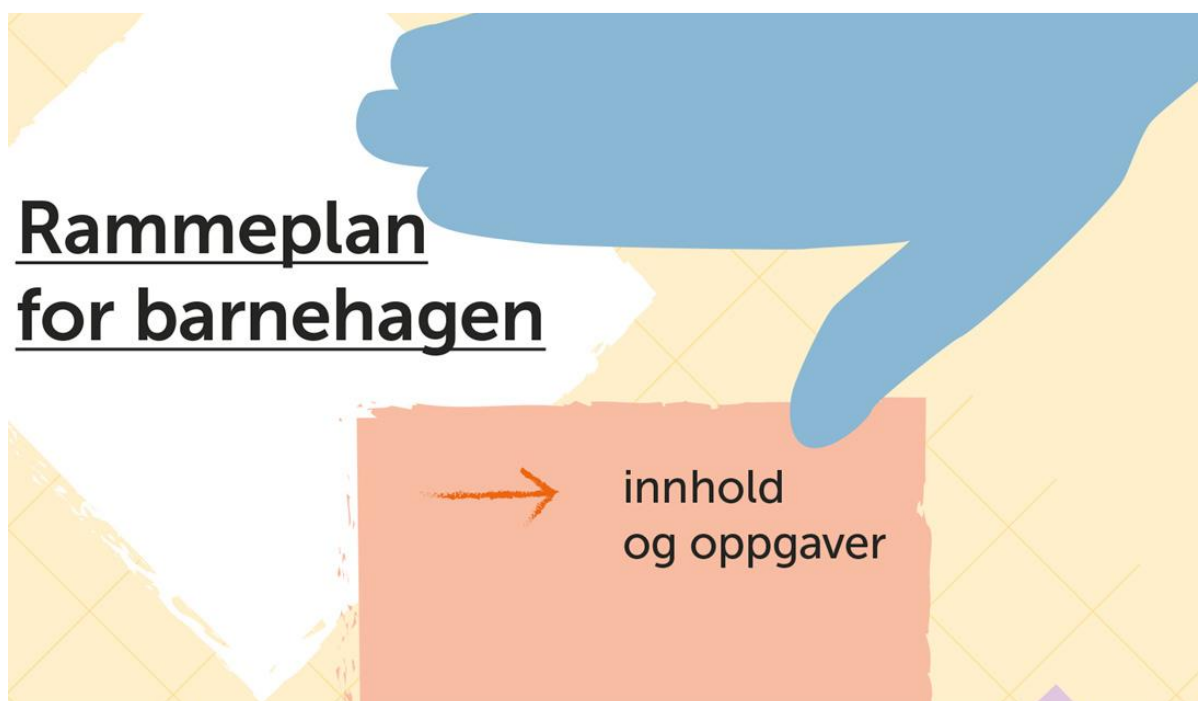
«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.»

Lov om barnehager, §1. Formål.

Barnehagen innhold og oppgaver er nærmere spesifisert i rammeplan for barnehagen, blant annet i form av tydelige fagområder som barnehagen skal ivareta.

Hvordan Engmark barnehage arbeider for å oppfylle dette mandatet er spesifisert i denne årsplanen både i form av en presentasjon av barnehagens pedagogiske grunnsyn og også i presentasjonen av barnehagens praktiske arbeid.

Rammeplan for barnehagen

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver er en forskrift til barnehageloven og utarbeidet av kunnskapsdepartementet. Formålet med ramme-planen er å regulere barnehagens innhold på en slik måte at det blir et likeverdig tilbud i barnehagene uavhengig av hvor i landet de ligger. Alle barnehager er godkjent i henhold til denne forskriften. Rammeplanen fastsetter at barnehagen er et pedagogisk tilbud til barn under opplæringspliktig alder. Den inneholder overordnede bestemmelser og føringer på innholdet i barnehagen. Blant disse er fagområdene barnehagene skal basere sitt pedagogiske tilbud på.

Kommunikasjon, språk og tekst.

Vi er tydelige rollemodeller i bruk av talespråk og kroppsspråk, oppmuntrer til lytting og samtale. Vi bruker bøker, eventyr, fortelling, dramatisering, rim, regler, sanger og sangleker. Barnehagen har kompetanse på tegn-til-tale.

Kropp, bevegelse, mat og helse.

Vi organiserer hverdagen med god balanse mellom ro, aktivitet og måltider. Vi lager gode rutiner som lærer barna hygienevaner. Vi legger til rette slik at barna får utfoldet seg allsidig ved fysisk aktivitet.

Kunst kultur og kreativitet.

Barnehagen motiverer barna til å uttrykke seg og gi dem muligheter til å finne sine egne uttrykksformer. Vi lar barna få tilgang på f eks bøker, bilder, instrumenter og formingsmateriell. De voksne skal stimulere til fantasi, kreativitet og skaperglede.

Natur, miljø og teknologi.

Vi bidrar til at barna opplever glede ved å ferdes i naturen og undre seg over naturens mangfold. Vi lærer barna å verne om miljøet. Vi benytter nærmiljøet for at barna skal iaktta og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter.

Antall, rom og form.

Vi lar barna oppleve glede ved å utforske og leke med tall, former og mønster.

Sammen med barna resonnerer og undrer vi oss om likheter, ulikheter, størrelser og antall. Vi lar barna få tilgang på ulike typer spill, materiell, leker, klosser.

Etikk, religion og filosofi.

Legger til rette for at barna får tid og rom til å undre seg sammen med en voksen omkring religiøse, filosofiske og etiske spørsmål. Skaper et klima der barna tilegner seg samfunnets grunnleggende normer og verdier som toleranse, ærlighet, rettferdighet og respekt. Vi markerer kristne høytider.

Nærmiljø og samfunn

Vi gjør oss kjent i nærmiljøet. Barnehagen er en livsgledebarnehage og deltar på denne måten aktivt i samfunnet. Barna får være med på markering av samenes nasjonaldag.

FN dagen markeres i barnehagen hvert år og i den forbindelse samler vi inn penger til et veldedig formål.

Barnehagens pedagogiske grunnsyn

Barn i barnehagen skal mestre, oppleve, leke og lære i et inkluderende, utfordrende miljø de får være aktive deltakere i.

Mestring

I hverdagen møter barn mange situasjoner hvor de blir utfordret. De skal lære seg både praktiske og mellommenneskelige ferdigheter. Personalet i barnehagen har mange ting å tenke på når vi skal støtte, hjelpe og veilede barna. Vi skal legge til rette for at barna kan øve seg på å «klare selv». Barna skal få tid til å prøve, få utfordringer ut ifra alder og modenhet og få lov til å utfolde seg fysisk ute og inne. De skal støttes, oppmuntres og lære å hjelpe hverandre.

Å øve på noe handler om å holde på med ting man ikke kan (enda). Det er læring og positive ting å ta med seg både ved å lykkes og mislykkes i noe. Med støtte fra de voksne kan barn lære seg å håndtere også negative følelser og «nederlag». Positive, støttende voksne oppmuntrer barna til å prøve og deler gleden med dem når de lykkes. Positive tilbakemeldinger skal vi gi på innsats og ikke prestasjon, det man øver masse på blir man god til.

Opplevelser

Rammeplan for barnehagene pålegger barnehagene å tilrettelegge for meningsfulle opplevelser. For å klare det må barnehagen ta barna med på og arrangere allsidige og varierte aktiviteter. Personalet skal også, i den grad det er gjennomførbart være til stede der barna er. Gripe øyeblikket og forsøke å oppleve verden sammen med barna. Personalet tar barna med på ulike praktiske gjøremål i løpet av dagen. For oss i Engmark barnehage er turer og naturopplevelser den arenaen vi liker best å bruke i denne sammenhengen. Felles opplevelser skaper en opplevelse av fellesskap gjennom at barn (og voksne) får felles referanser og minner.

Personalet skal også legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger. Det gjør at det blir nødvendig å gripe tak i de små opplevelsene, skape spenning, nysgjerrighet, moro og glede i hverdagen. Ved å være nær barna, observerende og deltakende voksne gjør vi det vi kan for å oppnå dette.

Lek / læring

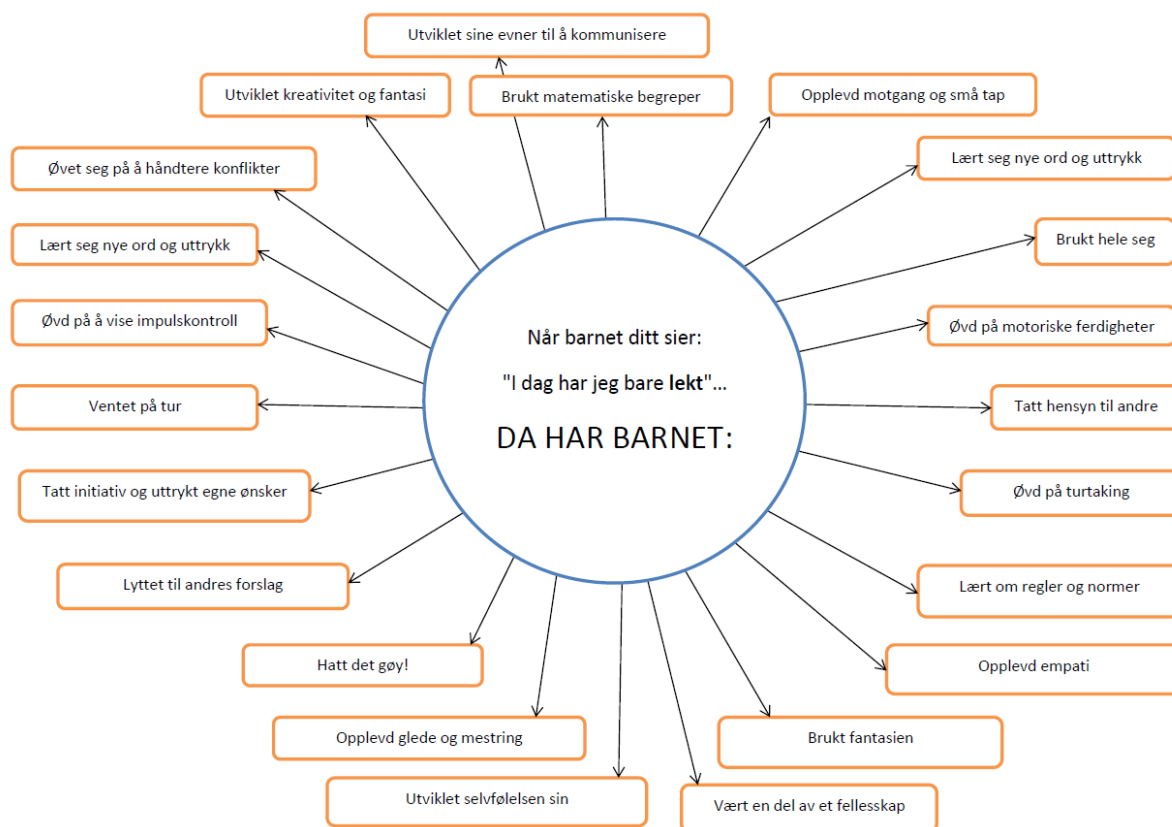
For barn i barnehagealder er leken deres viktigste beskjeftigelse. Gjennom leken lærer barna om seg selv og sitt forhold til sine omgivelser. Lek er aktiviteter og handlinger barn gjør alene, ved siden av hverandre eller sammen med hverandre som barna selv setter i gang med fordi de har lyst. Barn lærer med hele seg, hele kroppen, alle sanser, følelser og tanker.

I barnehagen skal vi gi plass til frileken. Vi skal ha godt utstyr og innbydende, egnede lokaler hvor barna kan boltre seg. Et godt lekemiljø forandrer seg, gir innspill og inspirasjon til leken og har forskjellige rom eller soner hvor barna kan leke.

De voksnes rolle er å være til stede sammen med barna, støtte og hjelpe når det trengs, hjelpe barna til å bygge videre på det de opplever i leken. Turtaking, dele på leker og sette grenser for både leken og seg selv er eksempler på hva de voksne i barnehagen skal hjelpe barna med å lære. Vi skal være aktive voksne som prøver ut forskjellige arbeidsmåter og tilnærmingsmåter til barnas beste.

Barn har lov til, og skal hjelpes til å lære, å sette ord på sine egne grenser. Hva er greit og hva er ikke greit? Hvordan sier vi i fra når vi opplever noe som ugreit?

Leken er barnets hovedaktivitet.

Gjennom leken utforsker barna verden, hverandre og lærer om hvem de selv er. For å leke må barnet først finne noen å leke med. Så må man bli enig med de andre om hva man skal leke, hvilke roller man har i leken og hva leken egentlig går ut på. Når leken så har kommet godt i gang, må barna sammen huske at det vi gjør nå er på liksom og hele tiden være åpen for å kunne justere roller, mål og midler for at leken skal fortsette. Dette krever innlevelse, fantasi, kommunikasjon og evne til å vente på tur. Barn som har vanskelig for å kommunisere har også vanskelig for å få innpass i lek. Vi ser også at barn bearbejder inntrykk gjennom leken. Slike inntrykk kommer fra opplevelser, hendelser og relasjoner de har ellers i livet. Slik gir livet næring til leken og barna lærer noe om livet ved å få tid til å leke.

Inkludering og mangfold

Alle mennesker har noe unikt som er spesielt for dem samtidig som vi har mye som forener oss og gjør oss like. I barnehagen er gruppene sammensatt tilfeldig og variasjonene kan være store. Dermed får vi i barnehagen en unik mulighet til å lære barn toleranse og evne til inkludering. Vi jobber med vennskap og

hvordan vi skal være med hverandre. Å være med i en gruppe (avdelingen, aldersinndelte grupper, lekegruppa eller lignende) samtidig som vi er en del av fellesskapet.

Personalets jobb blir blant annet å være gode rollemodeller for barna. Det gjør vi ved å være rause, se alles behov, møte barna der de er og se dem som individer. Gode holdninger hos personalet gir mulighet for å «smitte over» på barn og kanskje foreldre også?

Alle skal føle seg velkommen i barnehagen og på avdelingen. Vi kan synge alles navn i samlingsstunden og bruke mangfoldet i barnegruppa som bakgrunn for samtaler med barn. Selv om ingen er like så er alle like mye verdt.

Barnehagen skal jobbe med temaet mangfold og inkludering. Det skal vi gjøre gjennom å se på hverandre, snakke om likheter og ulikheter, du har brune øyne og jeg har kort hår, jeg trenger støtte og veiledning til å komme meg opp i klatrestativet mens du trenger støtte og veiledning til å kle på deg ullbuksa.

Begge elsker is og ler så det høres over hele lekeplassen når vi disser for det kiler sånn i magen. Alt som gjør oss til den vi er, unike mennesker som alle er like verdifulle og viktige. Hva er en venn og hvordan kan vi være en god venn? Kan vi være venner med noen som ikke liker det samme som oss eller er av samme kjønn som oss.

Hva om vi ikke snakker samme språk? Kan vi leke sammen da?

Dette og mye mer skal barna få reflektere over og vi håper å få gode samtaler. Her finnes det ingen riktige eller gale svar og målet vårt er at barna skal få en begynnende forståelse for at selv om vi ser ulike ut, liker forskjellige ting og kanskje snakker forskjellig språk så har vi også mange ting som er likt og vi kan være venner.

Medvirkning

I sin enkleste form er medvirkning å få lov til å være med å ta avgjørelser. Barn kan være med på å velge turmål, meny for uka eller andre beslutninger. Men medvirkning betyr mye mer enn å få bestemme. Det handler om barns behov for en opplevelse av å bli sett og hørt. At deres meninger og tanker betyr noe. Og at de har innvirkning på sin egen hverdag.

Det krever mye av voksne å ta barn med på råd og likevel finne balansen mellom å bli bestemt over og å få for stort ansvar for seg selv og sine handlinger. En god voksen forstår barnet, har tanker omkring hva som er godt for barnet og gir alternativer og valgmuligheter som passer.

Det krever at vi kan se hva som opptar barna og tar deres initiativ, at vi lar barnas interesser påvirke det vi driver med i barnehagen. Det kan være tema, bøker, leker, mat eller hva som helst annet som barna blir interesserte i. Personalet skal gi plass til alle, ikke bare de som roper høyest, men sørge for at også de forsiktige barna blir inkludert og kan medvirke. Vi tar barnas behov og ønsker på alvor uten at dette betyr at de får bestemme mer enn de har forutsetning til.

Barna skal være med i evaluering av aktiviteter, tema og perioder. Deres stemme er integrert i og en del av planleggings og evalueringsarbeidet i barnehagen. Barnas interesser, behov og meninger skal være med som et grunnlag når vi skriver planer. Og deres opplevelser, tanker og tilbakemeldinger skal være ett av grunnlagene vi bruker når vi evaluerer virksomheten vår.

I dagliglivet tar vi barna med på gjøremålene i barnehagen, kjøkken og matlaging, costing og feiing ute, rydding og stell etc. Ved å delta i vanlige dagligdagse gjøremål blir barna en del av barnehagens samlede liv og kan påvirke hvordan dette gjøres.

Bevegelse/ helse /Kosthold

Engmark barnehage er en helsefremmende barnehage. Barnehagen skal drive i tråd med retningslinjene for helsefremmende barnehager. Det kreves som et minimum at retningslinjene for måltider og kosthold i barnehagen følges. I tillegg følger vi med på ny forskning og justerer kostholdet i henhold til dette. Alle måltider som serveres skal være balanserte og ha frukt/grønt tilgjengelig for barna til hvert måltid. Barn skal ikke ha fokus på om maten er sunn eller ikke. De skal oppleve maten i barnehagen som «vanlig» mat og så er det de voksne som setter sammen kostholdet slik at det blir sunt og helsefremmende. Vi sår og dyrker også litt i barnehagen, barn har godt av å lære hvordan maten til slutt ender opp på vårt bord fra den dyrkes på åkeren.

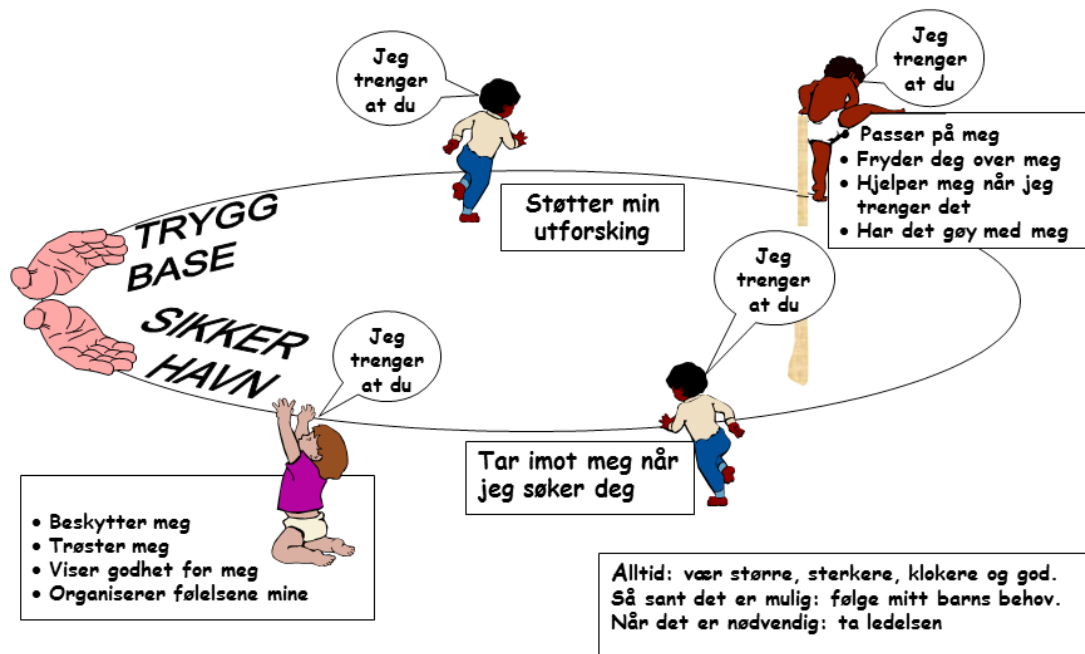
Vi setter av god tid i løpet av dagen slik at barna har mulighet til å være i bevegelse. Det er lagt inn utetid for alle barn hver dag, vi drar på turer og lærer barna aktive leker (sisten, rødt lys eller lignende). Barnehagen har også materiell og mulighet til å legge til rette for fysiske aktiviteter inne, dette er særlig viktig for småbarnsavdelingene (1-2 år) som kan ha kortere utetider enn de større barna. Like viktig for barn som aktivitet er muligheten for hvile. Barn som er i barnehage bruker langt mer energi enn barn som er hjemme. Muligheten for hvile er pålagt barnehagen å ta hensyn til. Det er ikke til barns beste å bli holdt våkne når de trenger å sove.

Barnehagen har også kroppen som tema jevnlig hvor vi legger opp til aktiviteter, samtaler og opplevelser tilpasset barnas behov, utvikling og modning. Vi lærer om oss selv, hva som er likt og hvem vi er i forhold til andre. Og vi tar også opp tema som egne grenser, hva som er greit og hva som ikke er greit, hvilke hemmeligheter som ikke er gode hemmeligheter. Det bidrar til å forebygge overgrep og mishandling å gi barna et ordforråd og kunnskap om hva som er greit eller ikke.

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

I Engmark barnehage er vi opptatt av at alle barna skal få en god start. Derfor bruker vi mye tid på tilvenningen.

Vi starter på våren hvor foreldrene blir invitert på en oppstartsamtale med pedagogisk leder. På oppstartsamtalet forteller pedagogisk leder litt om avdelingen og barnehagen, og hva som kan forventes under tilvenningsperioden. Foreldrene forteller om barnet. God kommunikasjon og et godt samarbeid med foreldrene er viktig.

I løpet av sommeren er det også fint om dere kommer på besøk i barnehagen og leker litt. Da har barnet mulighet til å bli kjent med avdelingen og uteområdet før tilvenningen.

Når det er tid for tilvenning, kommer barnet til barnehagen sammen med en eller begge foreldrene. Første dagen er et kort besøk på kanskje bare en time. Barnet får mulighet til å se seg om på avdelingen og hilse på personalet og de andre barna.

Foreldrenes rolle i tilvenningen er å være støttende for barnets utforskning av sine nye omgivelser og å være barnets sikre havn når det blir usikkert og ønsker beskyttelse. Målet med tilvenningsperioden er å hjelpe barnet til å etablere en trygg tilknytning til de voksne som skal ha ansvaret for barnet i barnehagen.

Pedagogisk leder og personalet på avdelingen avtaler fortløpende med foreldrene hvordan neste dag blir.

Målet er at barnet skal være lengre tid i barnehagen for hver dag som går og etter ett par dager prøve seg litt uten foreldrene til stede. Når det er tid for å gå i fra barnet, er det viktig at foreldre/foresatte sier klart og tydelig «ha det» og gjør avskjeden så kort som mulig. Om foreldrene sniker seg ut, vil barnet bli utrygt og tilvenningen ta lengre tid.

Barnehagen ringer eller sender melding i løpet av dagen for å fortelle hvordan det går, og vi oppfordrer også de foresatte til å ringe/sende melding til oss. Vi oppfordrer foreldrene til å være tilgjengelige de første ukene/første måneden og gi barna så korte dager som mulig. Overgangsobjekter som smokk, koseklut, bamse ol er fint å ha under tilvenningen.

I Engmark barnehage jobber vi etter en metode som kalles Circle of security, Trygghetssirkelen. Metoden går ut på å forstå barnets behov og skape trygge og gode relasjoner. Barnet søker trygghet hos foreldrene (trygg base), samtidig som det har en naturlig trang til å utforske omgivelsene (bevege seg bort fra den trygge basen).

Vi ønsker at foreldrene går inn i rollen som den trygge basen og holder seg i ro under tilvenningen. Så kan barnet selv komme og gå som det vil. Når foreldre/foresatte er på samme sted, vil barnet hele tiden vite hvor de er og slipper å lete.

Trygt og godt barnehagemiljø

I Engmark barnehage har alle voksne ansvar for alle barn. Det betyr blant annet at vi ser etter alle barn og griper inn hvis det er situasjoner som oppstår. De voksne arbeider for at vi skal være én enhet (barnehage) selv om vi er mange. For å få til dette har vi etablert både systemer og praksis hvor vi sørger for å bli kjent med hverandre på tvers av avdelingene.

Det er et voksenansvar å skape gode relasjoner til alle barn. Å invitere til lek/aktiviteter hvor alle er med, observere og be barna med i leken. Ha et åpent sinn i møte med barn og deres familier.

Sette seg inn i vår barnehages multikulturelle mangfold og lage markeringer som passer for våre barn og familier. Barna skal få kjennskap til ulike familietyper.

Vi skal hilse på alle hver dag, foreldre, barn, kolleger og folk som er innom. I Engmark barnehage ønsker vi å skape et miljø der alle føler seg velkommen og verdsatt, bidra til en stolthet over egen bakgrunn. Her har vi respekt for individer og anerkjenner forskjeller hos hver enkelt.

Hvis et barn ikke opplever å ha et trygt og godt barnehagemiljø har barnehagen aktivitetsplikt. Vi har plikt til å undersøke og å sette inn tiltak hvis nødvendig når vi får melding om dette. Melding skal sendes til barnehagen fra hjemmesiden ved å bruke «Si fra – knappen».

Si fra! Send melding om utrygt barnehage- eller skolemiljø

Progresjon i barnehagetilbudet

Barna i barnehagen skal ha et tilbud tilpasset det enkelte barnets alder, modenhet og mestringsnivå. De skal få ansvar som de kan mestre og opplevelser som er utviklende. For å synliggjøre dette har vi valgt å lage aldersinndelte grupper med navn på alderstrinnene.

«Musungan»

Den yngste aldersgruppa i barnehagen har oftest nok med å bli kjent med og vante til å være sammen med andre barn og voksne de ikke kjenner fra før. Et stort behov for omsorg, nærhet og trygghet farger det pedagogiske opplegget for disse barna.

«Ekornungan»

De nest yngste i barnehagen får litt større utfordringer. De skal etter hvert bytte avdeling og får tid i forkant til å gjøre seg kjente med hele barnehagen. De er med på lengre turer og får utforske større områder.

«Revungan»

Etter de to første årene har barnet lært flere grunnleggende ferdigheter. Språket begynner å utvikles og de leker mer og mer sosial lek. Den sosiale kompetanse og evnen til å ta vare på andre utvikles. Disse barna får stadig mer ansvar, lærer grunnleggende selvstendighetsferdigheter og må gradvis mestre mer av hverdagen selv.

«Ørnungan»

De nest eldste barna har vært i barnehage en god stund allerede. Barna i denne aldersgruppa klarer mange ting. De kan leke, rydde opp etter seg, si fra om ting som er vanskelige og delta i det sosiale fellesskapet på avdelingen.

«Elgungan»

Det siste året i barnehagen skal ikke forberede barna på skolen. Men det skal avslutte barnas opplæring i barnehagen. Vi har eget pedagogisk opplegg for disse barna som inkluderer sosiale ferdigheter, skoleforberedende aktiviteter, bli kjent – opplegg og felles opplevelser. Vi har enkel trafikk-opplæring og drar på egne dagsturer både i nærmiljøet og i kommunen. Sosiale ferdigheter, selvstendighet, evnen til å ta vare på hverandre, knytte vennskap og leke sammen er viktig kunnskap å ha med seg inn i skolen. Det viktigste barnehagen gjør er ikke å gjøre barn «skoleklare» men å gjøre barna «friminuttsklare».

Innhold i barnehagen

Årskalender

August	November	Januar	April
11. – 13. august er barnehagen stengt pga planleggingsdager. Første ordinære barnehagedag er torsdag 14. august.	Planleggingsdag 21. november. Tema: Fellestema/ satsingsområde. Kroppen	Uke 4: Solfest En av dagene i uke 4 har vi solfest vi gir beskjed dagen i forveien. I hele januar har vi tema «kroppen». Les mer om dette temaet her i årsplanen.	Planleggingsdag 7. april
September	Desember	Februar	Mai
Brannvern. I september setter vi av tid til å snakke med barna om brannvern og brannssikkerhet. Vi har opplegg i barnehagen og brannøvelser samt en brannverndag.	Advent og jul dominerer det faglige i desember. Det kan du lese mer om her i årsplanen. Barnehagen er stengt julaften og nyttårsaften samt alle «røddager» i forbindelse med jul og nyttår.	Vi markerer samisk kultur og tradisjon ved å ha dette som tema en uke rundt samenes nasjonaldag. Kroppen	Miljøvern. Rusken-aksjonen. 17. mai og nasjonaldagen. Foreldrestyrt 17. mai arrangement.
Oktober		Mars	Juni
Skolens høstferie er i uke 40. I år er den en hel uke. FN – dag: Vi har valgt å følge FORUTs Barneaksjon i år. «Sanjana og havet».		Vinterferie ... Åpningstider i påsken:	Avslutning for Elgungene og overgang til sommerbarnehagen. Nærmere informasjon kommer ut i forkant.

<https://forut.no/kampanjer/barneaksjonen/>

Årets hovedtema: Natur og miljø

Natur og Miljø er årets hovedtema i barnehagen. Rammeplanen for barnehagen sier blant annet:

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.»

Natur og miljø kan være så mangt. Å bli glad i, få erfaring med og kunnskaper om naturen og naturfag generelt er nyttig for barn. Temaet rommer miljøvern, undring og erfaring, solsystemet, epler og opplevelser. Temaet er også avgjørende for at vi har valgt å ha fokus på Forut sin aksjon om «Sanjana og havet» fra Sri Lanka i forbindelse med oktober og FN – dagen.

I løpet av året skal hovedtemaet være gjenkjennelig i postene satt i barnehagens årshjul. Noen avdelinger vil også ha et mindre tema som hører inn under hovedtemaet som fokusområde gjennom året.

Nærmere informasjon om hvordan de enkelte avdelingene jobber med temaet kommer fra avdelingene selv.

Aldersinndelte grupper

Barnehagen har aldersinndelte grupper en formiddag hver uke. Målet med gruppene er å bidra til et inkluderende miljø i barnehagen hvor barna kjenner hverandre og leker sammen uavhengig av hvilken avdeling de går på.

Arbeidsmetodene er organiserte aktiviteter og frilek. Et mål for aktiviteten er at barna skal kjenne de barna de begynner på skolen sammen med.

Turer i og utenfor barnehagen

Uteområdet vårt er stort og variert. I tillegg benytter vi oss ofte av de fine turområdene vi har i umiddelbar nærhet. Vi har Havgulheia (Haggelheia) rett bak Storenga som er en super akebakke om vinteren, og et passelig turmål for de yngste. Her har vi laget et referanseområde med gapahuk og en grillhytte. Dette kaller vi Revehiet. Ellers er skog og fjære, butikker, Bo- og servicesentret og lekeplasser innen rekkevidde.

Vi har i samarbeid med Tverlandsmarkas venner bygget opp et område med gapahuk og diverse lekeutstyr som vi kaller Elgen. Elgen er et populært turmål.

En tur er så mangt. Når vi går på tur i barnehagen er ikke det viktigste hvor vi går, men hva vi opplever. Målet med turen er forskjellig fra gang til gang og fra gruppe til gruppe. På tur følger vi barnas interesser og initiativ. Vi stopper opp ved det vi ser, snakker om det og utforsker det nærmere.

De yngste barna får være mest i barnehagen og turene går til områder i umiddelbar nærhet. Etter hvert som barna blir eldre, bruker vi en stadig større del av nærmiljøet.

Kroppen

Vi jobber med følelser, gode og dårlige hemmeligheter og hvilke grenser som gjelder for ens egen kropp. Målet med temaet er at barna skal bli trygge på sin egen kropp, forsterke en positiv oppfatning av seg selv og å bli kjent med egne følelser. De skal vite hva som er gode og dårlige hemmeligheter og ha et språk for å kunne fortelle om det hvis de opplever noe som er ugreit.

Lavvouker

Hver vår drar vi ut av barnehagen og driver barnehagen som utebarnehage i en ukes tid. Vi har lavvu, hengekøyer og turutstyr med oss. Barna leveres og hentes ute og vi er på turer eller utflukter med et greit tilgjengelig turområde på Tverlandet som utgangspunkt.

Målet med denne uken er å gi barna opplevelsen det er å være ute på tur flere dager på rad. Et skifte i omgivelser kan føre til at barna leker med andre barn enn vanlig og etablerer nye vennskap.

Kosthold og måltider i barnehagen

Barnehagen følger de til enhver tid gjeldende retningslinjene for kosthold og måltider i barnehagen som gis av helsedirektoratet. Det legges til rette for tre måltider om dagen. Barna kan ha med matpakke til frokost, barnehagen serverer lunsj og fruktmåltid. Storbarnsavdelingene har matpakke en dag i uka på turdager. Kostpenger settes av bystyret og er i 2025 kr. 335,- pr mnd.

Måltider i barnehagen skal være varierte og i tråd med kostrådene fra helsedirektoratet. Vi sørger for at det er frukt og/eller grønt til hvert måltid. Av og til har vi varm lunsj hvor vi satser på å lage mat fra grunnen av så mye som mulig og å ha gode råvarer.

Barnehagen følger også med på ny viten og justerer hele tiden hvordan vi settes sammen kosthold og matseddel. Alle avdelingene skal ha en matplan som skal sikre variasjon og en god sammensetning av måltidene..

Det settes alltid av god tid til måltidene, måltidene er mer enn bare å spise mat de er også sosiale og pedagogiske arenaer hvor barna lærer å forhold seg til andre og å delta i gruppa.

En miljøvennlig praksis med lite matsvinn, fokus på frukt, grønt og fisk/sjømat er sentralt.

Miljøvern

Barnehagen skal gi barn en begynnende forståelse for sammenhengene i naturen. De skal lære noe om bærekraft og om hvordan vi tar vare på naturen og ressursene vi skal leve av.

Vi følger årstidene og ser på det som spirer og gror. De voksne skal undre seg sammen med barna, lete opp og skaffe kunnskap om naturen og sammenhengene. Hvordan kan vi bidra til å ta vare på naturen og miljøet vårt?

Vi bruker Ugla og naturvaktene, har ryddedager og søppelsanking samt en fellesmarkering hvor vi har miljøvern og naturvaktene som innhold.

Vinter, advent og jul

Vinteren gjør vanligvis sitt inntog i midten av oktober/starten av november i Bodø. Overgangen fra høst til vinter er like spennende og innholdsrik som overgangen fra vinter til vår og sommer. Snø, bare grener, dyr som går i dvale og nye aktiviteter både ute og inne gjør denne årstiden både spennende og annerledes.

Mål: I denne perioden skal vi bli kjent med årstiden vinter. Vi skal bli kjent med noen tradisjoner i adventstiden og julen. Barnehagen skal være en rolig og hyggelig periode som en motvekt på "julestress".

Bruke *undring* som virkemiddel for å tenke over det som skjer i naturen. Tilby formingsaktiviteter i førjulstida og ha adventsstunder med jul og juletradisjoner som tema.

Advent i barnehagen

Samfunnet preges i dag av at julen og julebudskapet forsvinner. Julen og særlig adventstiden blir en kommersiell høytid hvor gaver og kjøpepress fyller både nyheter og hverdagene hjemme. Vi ønsker førjulsperioden i barnehagen skal være et hyggelig og rolig alternativ til den kommersielle julefeiringen vi ser omkring oss i samfunnet.

I barnehagen skal barna få oppleve spenning, forventning og glede ved adventtiden. Barna skal få være med å bake, markere Lucia, delta på nissefest og få utfolde seg med formingsaktiviteter. Barnehagen deltar også på adventssamling i Tverlandet kirke.

Barns medvirkning

Alle barn, uansett alder, modenhet og funksjonsnivå har rett til å medvirke i sin barnehagehverdag. Personalet er pliktig til å legge til rette slik at alle barna får delta aktivt i planlegging og vurdering av barnehagehverdagen.

Personalet må være lydhør for barnas ulike måter og uttrykke seg på. Det være seg verbalt, kroppsspråk, blikk og andre følelsesmessige uttrykk. Vi må også være oppmerksom for de barna som ikke roper høyest.

Medvirkningen skal tilpasses barnets alder, modenhet, individuelle forutsetninger og behov. Barna skal få erfare at personalet tar deres meninger på alvor og gir dem rom til å uttrykke seg ut fra egne premisser.

Samtidig er det viktig at personalet ikke overlater barna et ansvar de ikke er moden nok til å ta.

I Engmark barnehage har vi også fokus på at barna skal «klar det sjøl». Vi oppfordrer barna til å være mest mulig selvhjulpne. Om de trenger noe, så kan de hente det selv, hjelpe til under måltidene med å hente mat på kjøkkenet, smøre maten sin selv, finne frem klær og sko når vi skal ut osv.

Denne typen medvirkning bidrar til

bevisstgjøring rundt seg selv, gir mestringsfølelse og motorisk-, språklig og psykisk utvikling. Barnas sosiale kompetanse utvikles, i tillegg til at barnas selvbilde styrkes.

Bursdag

Bursdagsbarnet blir satt ekstra i fokus denne dagen og vi heiser flagget for dem. Bursdagsbarnet får krone og kappe på seg i samlings-stunden og vi synger bursdags-sang. I forbindelse med bursdager er det ofte at noen vil levere ut invitasjoner til barna. Dette vil vi at skjer privat og ikke i barnehagen for å unngå at noen barn føler seg holdt utenfor.

Overganger

Både det å begynne i barnehage og på skole/SFO kan oppleves som store omveltninger for barn. Barna skal oppleve overgangene på en god måte og møte det nye med trygghet, nysgjerrighet og tro på egne evner. Godt samarbeid mellom foreldre, barnehage og skole bidrar til å gjøre dette arbeidet lettere.

Overgang fra hjem til barnehage

I tilvenningsperioden skal barnehagen tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet skal bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og de andre barna. Personalet skal gi tett oppfølging slik at barna kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Foreldre inviteres til oppstartsamtale i juni. Barn og foreldre er velkommen på besøk i løpet av sommeren.

Overgang mellom avdelinger

Overgang mellom avdelinger skjer helst i f b m nytt barnehageår, når avdelinger slås sammen i ferieperioden. Barn som skal skifte avdeling, kan nå gå over til sin nye avdeling og barnets eiendeler blir flyttet over. Barnet blir kjent med nytt personal og overføringssamtale mellom pedagogiske ledere avholdes.

Overgang mellom barnehager

Barnehagene i Bodø har felles rutiner for overføring mellom barnehagene. I samråd med foreldrene sørger vi for at den nye barnehagen får vite litt om barna før de starter.

Overgang fra barnehage til skole/SFO

Barnehagen har følgende rutiner for samarbeid med skolen i forbindelse med skolestart: I Samtale pedagogisk leder - foreldre med tema skolestart. Bodø kommune har utarbeidet et skjema som fylles ut. Barnet er til stede deler av samtalen.

- I samråd med foreldrene har vi en samtale med skolen angående overgangen.
- Tverlandet skole kommer på besøk i Elgungegruppa.
- Skolen inviterer til førskoledag i mai.

Kommunikasjon

I høst har de kommunale barnehagene gått over til IST HOME som kommunikasjonskanal mellom familien og barnehagen. Dette er samme system som skolen bruker og tanken hos barnehage- og skolekontoret er at det skal lette kommunikasjonen å bruke samme app fra barnehagen og gjennom skoleløpet.

IST HOME er en app som kan lastes ned fra apple store og google play. Man må logge seg på med fullt fødselsnummer og bank-id og så skal man se barna som har barnehageplass eller skole/sfo - plass her. I appen kan foreldre/foresatte legge inn fravær med fraværsgrunn, melde om ferie og få meldinger og generell informasjon fra barnehagen.

Smittsomme sykdommer

Barn i barnehager er utsatt for infeksjoner. Det er mye nærkontakt i barnehagen, og barna oppholder seg sammen over en lengre periode.

For enkelte sykdommer vil det kunne være nødvendig å holde barn hjemme fra barnehagen, av smittehensyn. Ved ikke smittsomme sykdommer vil det være barnets allmenntilstand som bestemmer.

Vi følger folkehelseinstituttets anbefalinger om når et barn kan gå i barnehagen.

Barnehagen har gode rutiner og beredskap for å ivareta hygiene, smittevern og renhold.

Trafikksikker barnehage

Engmark barnehage er godkjent som trafikksikker barnehage. Vi jobber kontinuerlig med dette. I samarbeid med foreldrene ønsker vi å utvikle barnas evne til å ferdes i trafikken på en trygg og fornuftig måte.

Barnehagen oppfordrer alle brukere og besøkende til barnehagen om å være gode rollemodeller. Vær spesielt oppmerksom på ferdsel på barnehagens parkeringsplass, forskriftsmessig sikring av barn i bil, bruk av sykkelhjelm og refleks.

Tomgangskjøring på parkeringplassen er forbudt!

Det er bare voksne (foresatte eller personal) som skal åpne/lukke porten!

Praksisbarnehage

Engmark barnehage er en praksisbarnehage. Vi tar jevnlig inn studenter fra NORD universitet i praksisperioder. Disse periodene er typisk noen uker på høsten og noen uker på våren. Hvor mange studenter vi tar inn varierer fra år til år og er avhengig av hvor mange av de pedagogiske lederne som ønsker å være praksislærere.

Om Barnehagen

Engmark barnehage er en kommunalt eid barnehage på Tverlandet. I driftsåret 2025/2026 har vi 144 plasser fordelt på 8 avdelinger med 18 bruttoplasser pr avdeling. Det vil si at det er vanligvis 9 barn på avdelingene beregnet for barn under 3 år og 18 barn på avdelingene beregnet for barn over 3 år.

Barnehagen har 24 årsverk i grunnbemanningen samt 1,6 årsverk avsatt til administrativt og lederarbeid.

Kontaktinfo

Besøksadresse: Skytjelvveien 2, 8050 Tverlandet

Styrer har telefonnummer: 99 22 47 91

Kontakt avdelingene

Assisterende styrer: [416 42 448](tel:41642448)

Rødkløveren: [479 04 271](tel:47904271)

Hvitveisen: [479 04 326](tel:47904326)

Skogstjerna: [479 04 928](tel:47904928)

Smørblomsten: [479 07 004](tel:47907004)

Blålokka: [479 07 183](tel:47907183)

Hestehoven: [480 05 326](tel:48005326)

Tiriltunga: [911 95 689](tel:91195689)

Prestekragen: [911 96 520](tel:91196520)

Åpningstider

Åpningstider julen 2025

Barnehagen er STENGT	Normal åpningstid	
24.12. -26.12.	29.12.	Det opprettes midlertidig oppholdsplan for perioden.
31.12. – 1.1. 26	30.12.	

Åpent som vanlig fra og med fredag 2. januar 2026

Samarbeidsutvalg (SU)

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU i Engmark bhg består av 4 foreldre/foresatte pluss vara og 4 ansatte i barnehagen pluss vara slik at hver gruppe er likt representert. Samarbeidsutvalget skal ha seg forelagt saker som er av viktighet for barnehagens drift og virksomhet. Foreldrerepresentantene er talspersoner for alle foreldrene i barnehagen. Personalrepresentantene er talspersoner for personalgruppa.

Styrer er utvalgets sekretær. Styrer har møterett, men ikke stemmerett.

Personalets representanter

Linda Nyhamn

Anniken Westman

Viktoria Flatmo Hjelbak

Lina Thomassen Røhme

Vara: Monica Sakariassen og Trine Guldahl.

Foreldrenes representanter

Prestekragen/Tiriltunga

Karoline Huldal Hauglid (rep) Nadesda Nazarova (vara)

Blåklokka/Hestehoven

Eva Sofie Kristiansen (rep) Jenny Røsand (vara)

Smørblomsten/Skogstjerna

Madelein Ovesen (rep) Inger Kristin Skretteberg

Rødkløveren/Hvitveisen

Helge Vatnøy (rep) Christian Simonsen (vara)